

OKRESNÁ PROKURATÚRA LEVICE
Šafárikova 7, 934 01 Levice 1

Číslo: 2 Pv 403/21/4402-27
EEČ: 2-31-61-2023

Levice 10.05.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: krádež podľa § 212 odsek 1 písmeno b Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Levice

Podľa § 215 odsek 1 písmeno f Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie
maloletý

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: krádež podľa § 212 odsek 1 písmeno b Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona

na tom skutkovom základe, že:

dňa 05.11.2021 v čase okolo 21.00 h po predchádzajúcej vzájomnej dohode XXXXX, ml. XXXXX a ml. XXXXX vykopli plastové okno, cez ktoré vošli do zborovne V. Základnej školy v Leviciach na ul. Saratovská č. 43, kde zo zásuvky stolíka v prvom rade odcudzili finančnú hotovosť vo výške 60,- Eur ku škode XXXXX a zo stolíka v druhom rade z hornej zásuvky odcudzili finančnú hotovosť vo výške 40,- Eur ku škode XXXXX a zároveň poškodením okna spôsobili V. Základnej škole, Saratovská ul. 43, Levice, IČO: 378 644 24 škodu vo výške 200,- Eur, pričom predmetného skutku sa mal XXXXX dopustiť aj napriek tomu, že bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, a to trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. OT 48/20 zo dňa 01.07.2020, právoplatným dňa 01.07.2020 a aj napriek tomu, že bol za obdobný skutok v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, nakoľko sa dňa 24.10.2021 v čase o 13.55 h v OD Billa v Leviciach na ul. Ku Bratke dopustil priestupku proti majetku podľa § 50 odsek 1 Zákona č. 372/1990 Zb. o

priestupkoch, za čo mu bola udelená bloková pokuta nezaplatená na mieste vo výške 30,- Eur, číslo bloku 2200189925,

pretože obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie.

Odôvodnenie:

Trestné stíhanie v danej veci bolo začaté dňa 08.11.2021 v čase o 08.40 h vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu, obhliadkou miesta činu. Začatie trestného stíhania bolo deklarované vydaním uznesenia povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ Levice odboru poriadkovej polície Okresného riaditeľstva PZ Levice (ďalej len "poverený príslušník PZ") sp. zn. ORP-800/LV-LV-2021 zo dňa 08.11.2021 za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno b/ Trestného zákona. Následne uznesením sp. zn. ORP-800/LV-LV-2021 zo dňa 08.11.2021 poverený príslušník PZ podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX, ml. XXXXX a ml. XXXXX za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno b/ Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona (XXXXX za prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 212 odsek 1 písmeno b), písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona) na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto uznesenia. V priebehu trestného konania bola predmetná trestná vec zo zákonných dôvodov odstúpená odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Levice do vyšetrovania. Po skončení vyšetrovania predložil vyšetrovateľ PZ na tunajšiu prokuratúru návrh na podanie obžaloby s vyšetrovacím spisom. Preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu som zistila, že návrh na podanie obžaloby nie je dôvodný vo vzťahu k obvinenému mladistvému XXXXX, pričom jeho trestné stíhanie je potrebné zastaviť.

Opatrením Okresného súdu Levice sp. zn. 1Tp/401/2022 zo dňa 24.01.2022 bol obvinenému ml. XXXXX podľa § 40 odsek 1 Trestného poriadku ustanovený obhajca XXXXX z dôvodu povinnej obhajoby podľa § 37 odsek 1 písmeno d/ Trestného poriadku.

Mladistvý obvinený XXXXX bol dňa 16.02.2022 zákonným spôsobom vypočutý, pričom priznal svoju účasť na spáchaní skutku, pre ktorý je treste stíhaný. Uviedol, že niekedy v novembri 2021 vo večerných hodinách sa dohodol so svojimi kamarátmi XXXXX a jeho bratom XXXXX, že sa vlámu do V. základnej školy v Leviciach. Preskočili oplotenie školy a po rebríku sa dostali na strechu. Na streche začal XXXXX kopať do okna, ktoré sa otvorilo. Aj on do okna raz kopol. Cez okno vošli do zborovne školy, ktorú prehľadávali. On svietil mobilným telefónom. V zásuvkách našli hotovosť 40,- € a 60,- €. Rovnakým oknom vyšli von a za od cudzené peniaze si kúpili v Tesco bagety a cigarety. On dostal krabičku cigariet, jednu bagetu a nejaké pitie. Svoje konanie úprimne ľutuje a spôsobenú škodu je s mamou ochotný pomerne nahradiť. Od tohto skutku sa s bratmi Juhászovcami nestretol a snaží sa viesť normálny život. Nevie, prečo sa dal na to nahovoriť. Mama sa o neho stará ako len vie a nič mu nechýba. Veľmi ľutuje, čo urobil.

Zo spáchania skutku je obvinený usvedčovaný okrem vlastného priznania predovšetkým výsluchom spoluobvinených XXXXX a ml. XXXXX, výsluchom poškodených a závermi znaleckého skúmania Kriminalistického a expertízneho

ústavu Policajného zboru odboru kriminalistickej identifikácie ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2021/14083, z ktorých vyplýva, že vyhodnotením trasologických stôp z miesta činu bola okrem iného zistená zhoda zaistenej trasologickej stopy č. 1 vytvorenej časťou pravej podošvy predloženého páru obuvi zn. ADIDAS od osoby XXXXX, nar. XXXXX.

Podľa § 95 odsek 1 Trestného zákona, mladistvý mladší ako pätnásť rokov, ktorý v čase spáchania činu nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno f/ Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie.

Podľa § 337 Trestného poriadku, v konaní proti mladistvému treba čo najdôkladnejšie zistiť aj stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovávaný, jeho správanie pred spáchaním činu, z ktorého je obvinený, a po ňom a iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu, najmä na posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého. Zisťovanie pomerov mladistvého sa uloží aj orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obci.

Podľa § 338 Trestného poriadku, u mladistvého, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok svojho veku, treba vždy skúmať, či bol spôsobilý rozpoznať protiprávnosť činu a či bol spôsobilý ovládať svoje konanie.

Nakoľko bol mladistvý XXXXX v čase spáchania trestného činu dňa 05.11.2021 vo veku 14 rokov a jeden deň, teda na samej spodnej hranici možnej trestnej zodpovednosti, vyšetrovateľ PZ v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákonov pribral do trestného konania znalca z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých XXXXX a znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie XXXXX.

Úlohou znalca z odboru psychológie bolo zistiť intelekt obvineného ml. XXXXX, charakteristické a patologické rysy jeho osobnosti, motiváciu jeho konania, ale najmä jeho rozumovú a mravnú vyspelosť s ohľadom na možnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania a ovládať svoje konanie v intenciách § 95 odsek 1 Trestného zákona. Zo zabezpečeného znaleckého posudku znalca XXXXX vyplýva, že aktuálny intelekt XXXXX sa v rámci populačnej normy nachádza v pásme mentálnej subnormy (CIQ-79) pri miernej prevahe v praktickej zložke nad verbálnou. Jeho osobnosť je simplexná, emočne a sociálne nezrelá, pudová, rigidná, s nižším sebavedomím a sebahodnotením. Býva malicherný, zahľadený do seba, náchylný prijímať kritiku ako zosmiešňujúce odmietnutie, reaguje impulzívne a dráždivo. Prežíva pocity tlaku z okolia, pocity zviazanosti, nesamostatnosti a menejcennosti. Má tendenciu prispôsobovať si realitu podľa seba, čo sa javí ako prejav obrany pred neistotou a úzkosťou. Správanie je pudové, podlieha impulzom nevedomia, zamerané na uspokojenie vlastných aktuálnych potrieb a požiadaviek, racionálna kontrola je minimálna. Má sklony k bezhlavému nepremyslenému konaniu, avšak nie s úmyslom ublížiť alebo uškodiť. Je však schopný poučiť sa a korigovať svoje správanie na základe vlastných pozitívnych a negatívnych skúseností. Má socio-adaptačné problémy, tendencie vyhýbať sa novým sociálnym kontaktom, aby sa vyhol negatívne konaniu, nakoľko sa ľahko nechá strhnúť

a nedokáže dostatočne posúdiť a odhadnúť úmysly iných. Morálny vývin menovaného sa nachádza na druhom stupni predkonvenčnej úrovne, kedy sa jedinec stále riadi vlastnými záujmami a uspokojovaním svojich potrieb a prianí, udalosti hodnotí na základe fyzikálnych súvislostí a ešte si dostatočne neuvedomuje užitočnosť konvencií, noriem a pravidiel. Badať však počiatky uvedomenia si dôležitosti dodržiavania všeobecne spoločensky uznávaných noriem a pravidiel, pravdepodobne v dôsledku vlastného delikventného konania a jeho následkov. Rozumový vývin zodpovedá jeho intelektu. Psychická zrelosť XXXXX, hlavne emočná a sociálna stránka jeho vývinu, zodpovedá nižšej vekovej úrovni. Má ťažkosti s prispôsobovaním sa, nedokáže odhadnúť a posúdiť úmysly iných, vlastne sa nad nimi ani nezamýšľa až do momentu, kým nepocíti negatívne dôsledky. V každodennom živote sú prítomné tendencie nielen testovať a približovať sa k hraniciam, ale ich aj prekračovať. Nečiní tak však úmyselne, ale z ľahkovážnosti, dopredu nerozmýšľa nad možnými dôsledkami konania a správania sa v situáciách, s ktorými nemá predošlú skúsenosť. Psychologickým vyšetrením nebola zistená konkrétna motivácia ku skutku, ktorý je predmetom vyšetrovania. XXXXX konal impulzívne, nechal sa strhnúť kamarátmi a nerozmýšľal nad protiprávnosťou svojho konania a možnými dôsledkami, čo je pre neho typické. Menovaný je schopný sa učiť na základe vlastných skúseností. Je usmerniteľný autoritami a uvedomil si závažnosť svojho protizákonného a spoločensky neprijateľného konania ako i dôsledky, ktoré mu hrozia v prípade recidívy. Vzhľadom na uvedené je prognóza jeho korektného vývinu osobnosti mladistvého v zmysle spoločensky žiadúceho správania priaznivá.

Zo zabezpečeného znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria XXXXX č. 13/2022 z vyšetrenia duševného stavu mladistvého XXXXX vyplýva, že sa jedná o mladistvú ľahko ovplyvniteľnú osobnosť, ktorá konala pod ľahkým vplyvom alkoholu, čo malo vplyv na jeho ovládacie schopnosti. V čase skutku vedel rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť. V čase skutku mal schopnosť ovládať svoje konanie čiastočne zníženú do ľahkého stupňa. V súčasnej dobe je schopný v plnom rozsahu chápať zmysel trestného konania. V minulosti sa nepodrobil psychiatrickému liečeniu, hospitalizácii v psychiatrickom zariadení, ani neužíva žiadne lieky. V čase spáchania činu mal zachované pamäťové schopnosti na skutok. Obvinený nemá sklon k požívaniu návykových látok vrátane alkoholu, alebo závislosť na nich. Nie je závislý na alkohole alebo drogách. Jeho pobyt na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný a preto nie je potrebné nariadenie ochranného liečenia.

Zo zabezpečenej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Levice zo dňa 10.02.2022 vyplýva, že v evidencii detí s poruchami správania je evidovaný od roku 2021 z dôvodu páchania priestupku proti majetku, avšak vec nebola prejednaná ako priestupok, nakoľko v čase spáchania priestupku nedovršil 15 rokov. Toho času je vyšetrovaný pre trestné činy krádeže a poškodzovania cudzej veci spolupáchatelstvom. Navštevuje 8. ročník V. Základnej školy v Leviciach. Jeho školská dochádzka je nepravidelná, školský prospech je priemerný. Fajčí a má skúsenosť s užívaním alkoholických nápojov, nie je však ich pravidelným konzumentom. Má skúsenosti s návykovými látkami, podľa vlastného vyjadrenia ich však aktuálne neužíva. V minulosti bol v ambulantnej psychologickej starostlivosti XXXXX. Psychiatra nenavštevuje. Rodina je pravidelne monitorovaná. Prognóza jeho ďalšieho sociálneho vývinu je neistá. Za účelom sanácie správania mladistvého OSPODaSK

prijme potrebné opatrenia SPODaSK - uloženie výchovného opatrenia a zapojenie sa do procesu spolupráce s CDR.

Zo zabezpečeného komplexného hodnotenia žiaka riaditeľom školy z 07.02.2022 vyplýva, že XXXXX je žiakom XXXXX.B triedy ZŠ, Saratovská 43, Levice. V prvom polroku vymeškal 78 neospravedlnených vyučovacích hodín. Často príde do školy neskôr a stáva sa, že utečie zo školy pred poslednou hodinou. Do školy chodí riadne upravený a vybavený školskými pomôckami. Domáca príprava na vyučovanie absentuje. Učebné výsledky sú slabé. So spávaním žiaka sú vážne problémy. Vyskytujú sa aj iné priestupky voči školskému poriadku, okrem zlej dochádzky. Nerešpektuje pokyny vyučujúcich a dozoru, odmieta pracovať na hodinách a bol tiež prichytený pri fajčení na záchode. Za prvý polrok mal zníženú známku zo spávania - 2. Matka so školou spolupracuje, zaujíma sa o učebné výsledky syna, o jeho správanie aj o dochádzku do školy.

Zo zabezpečeného výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MV SR z 03.04.2023 vyplýva, že doposiaľ nebol priestupkovo postihnutý. Z odpisu registra trestov vyplýva, že bol jedenkrát súdne trestaný za prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 odsek 1 písmeno b/ Trestného zákona, a to trestným rozkazom sp. zn. 2T 30/22 zo dňa 08.06.2022, právoplatným toho istého dňa, za skutok, ktorého sa dopustil dňa 12.11.2021, pričom súd upustil od jeho potrestania podľa § 98 a Trestného zákona.

V správe z obce Veľký Ďur nie je bližšie hodnotený, nakoľko sa s matkou na adrese trvalého pobytu nezdržiavajú.

Koncepcia trestnej zodpovednosti mladistvých je vybudovaná jednak na princípe absolútnej trestnej zodpovednosti identifikovanej v § 22 a § 23 Trestného zákona, vzťahujúcich sa v plnom rozsahu aj na mladistvých páchatelov a súčasne na princípe podmienenej či relatívnej trestnej zodpovednosti (nazývanej aj podmienená či relatívna prítčnosť).

Vo všeobecnosti je trestná zodpovednosť fyzickej osoby podmienená dovŕšením 14. roku veku v čase spáchania trestného činu. Pri mladistvých je však navyše zavedená koncepcia relatívnej trestnej zodpovednosti, kedy sú orgány činné v trestnom konaní povinné skúmať úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti mladistvého, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok svojho veku, a ktorá následne ovplyvňuje jeho rozpoznávaciu alebo ovládaciu zložku. Na takéto posúdenie sa príberá znalec z odboru psychológie, ktorý ale nie je oprávnený riešiť právne otázky a robiť právne závery. Bez dosiahnutia určitého stupňa rozumovej aj mravnej vyspelosti trestnú zodpovednosť mladistvého mladšieho ako 15 rokov nemožno vyvodzovať. Rozumová a mravná vyspelosť bezprostredne súvisia s procesom dospievania, ktorý je u každého mladistvého individuálny.

Rozumový vývoj možno charakterizovať tak, že zahrňuje postupné individuálne nadobúdanie schopností myslenia. Mravná vyspelosť jedince zahŕňa vývoj jeho osobnosti. Ide o proces, v rámci ktorého si jedinec osvojuje pravidlá správania sa v spoločnosti, tieto pravidlá rešpektuje a prejavujú sa v jeho správaní, v jeho konaní. Mravnú vyspelosť je potrebné posudzovať vždy ako pomer hodnotového systému vytvoreného mladistvým k hodnotovému systému všeobecne prijatému spoločnosťou. Mravný vývoj osobnosti mladistvého je označovaný ako proces, v ktorom si osobnosť mladistvého v priebehu individuálneho rozvoja osvojuje normy správania, ktoré sú platné v danom období rozvoja spoločnosti, a tieto mení na osobné a morálne kvality.

Zákon teda vyžaduje, aby si mladistvý vzhľadom na úroveň svojho vývoja bol schopný uvedomiť, že páchaným skutkom koná proti normám spoločnosti, ale aj aby bol schopný zodpovedajúcim spôsobom usmerniť svoje správanie; nezrelosť mladistvého musí byť podstatná, teda musí byť zrejmé, že v čase spáchania činu ešte nedosiahol taký stupeň vývoja (intelektuálneho alebo mravného), akého spravidla dosahujú jeho vrstovníci.

Smerodajné pre prijatie právneho záveru o tom, či je mladistvý XXXXX trestne zodpovedný za stíhaný skutok, bolo skúmanie jeho intelektuálnej úrovne (schopnosti myslenia) a skúmanie jeho mravnej vyspelosti, teda miery osvojenia si spoločenských noriem a hodnôt. Zo záverov zabezpečeného znaleckého posudku XXXXX bolo zistené, že rozumový vývin ml. XXXXX zodpovedá jeho intelektu, ktorý sa však nachádza v pásme mentálnej subnormy. Jeho psychická zrelosť, a to hlavne emočná a sociálna stránka jeho vývinu, pritom zodpovedá nižšej vekovej úrovni. V každodennom živote u neho z ľahkovážnosti dochádza k prekračovaniu hraníc, nakoľko dopredu nerozmýšľa nad možnými dôsledkami konania a správania sa v situáciách, s ktorými nemá predošlú skúsenosť. K spáchaniu skutku nebol ničím motivovaný, konal impulzívne, ovplyvnený nevhodnou partiou kamarátov. Sám pritom nerozmýšľal nad protiprávnosťou svojho konania, ani nad jeho možnými dôsledkami. Znalec tak vyslovil odborný názor, že v čase spáchania činu si obvinený neuvedomoval protiprávnosť svojho konania a išlo z jeho strany o pudové konanie.

Na základe uvedeného konštatujem, že obvinený mladistvý XXXXX v čase spáchania činu vo veku 14 rokov a jeden deň nebol trestne zodpovedný, nakoľko bola vyradená jeho rozpoznávacía zložka, v dôsledku ktorej obvinený s poukazom na nízky stupeň svojej rozumovej a mravnej vyspelosti nevedel o trestnoprávnej zodpovednosti za konanie, ktorého sa v spolupáchateľstve dopustil, resp. pri ktorom bol prítomný. Takéto zistenie je obligatórnym dôvodom pre zastavenie trestného stíhania, nakoľko na aplikáciu § 95 odsek 1 Trestného zákona postačuje absencia alternatívne rozpoznávacej alebo ovládacej schopnosti.

Je tiež nutné upozorniť na fakt, že relatívna trestná zodpovednosť, a teda skúmanie rozumovej a mravnej vyspelosti mladistvého, je naviazané na čas spáchania skutku, nie na čas psychologického vyšetrenia, ktoré bolo vykonané po takmer pätnástich mesiacoch od spáchania skutku. Napriek tomu znalec na základe tohto vyšetrenia skonštatoval, že u obvineného badať len počiatky uvedomenia si dôležitosti dodržiavania všeobecne spoločensky uznávaných noriem a pravidiel, pravdepodobne v dôsledku vlastného delikventného konania a jeho následkov. Záverom vyjadrujem presvedčenie, že trestné stíhanie malo voči obvinenému aj výchovný vplyv a v budúcnosti sa vyvaruje protiprávnej a protispoločenskej činnosti a stretávania sa zo zavadovými osobami.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, citované ustanovenia a právne úvahy som rozhodla v zmysle výrokovkej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.).

Mgr. Jana Grečnerová
prokurátorka